

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In quo hæreses & mores Pelagij contra naturæ humanæ sanitatem, ægritudinem & medicinam ex S. Augustino recensentur ac refutantur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

8. Oeconomia divinae voluntatis & gratiae erga salutem humanam. De gratuita vocatione & justificatione: & quo sensu vocatio dicatur secundum propositum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13650

potestatem tuerentur. Ex quo fonte confe-
quenter omnibus Pelagianis, eorumque hæ-
redibus medullitè innatum fuit capitale
odium omnis divini propositi, quo unus quo-

quo modo discernetur ab alio: quod tan-
quam acceptionem personarum, coactionem,
satum, fatalemque necessitatem semper cano-
pejus & angue detestati sunt.

Oeconomia divinæ voluntatis & gratiæ erga salutem humanam.

De gratuita vocatione & justificatione: & quo sensu

vocatio vocatur secundum propositum.

C A P V T O C T A V V M.

QVAPROPTER suis quæ diximus
principijs innitendo, longe aliam
ipsi quam Catholici, divinæ boni-
tatis ac voluntatis economiam
erga salutem humanam fabricant. Dicunt
etenim quandoquidem nemo peccati reus, vel
tabula rasa, a capax virtusque rei non plenus, & ut
sine virtute, ita & sine vitio procreetur, Deum
generaliter velle omnes homines salvos fieri & ad
agnitionem veritatis venire: e ut qui voluerint cre-
dant; nemo quippe, inquit, d ex Dei poten-
tia vel in malum vel in bonum invitatus cogitur, hoc
est, ex nolente fit volens. e aut reluctanti stu-
dium virtutis immititur, quia personarum acceptio
non est apud Deum. Hoc enim ex mera & sola
hominis libertate pendet. Nam ante hominem
vita & mors, quod placuerit dabitur illi ne libertas
scilicet tollatur arbitrij: qua tamquam prima
Dei creatoris gratia instructus & simul per
creaturarum contemplationem adjutus, luce ratione,
cognoscebat creatorem & quemadmodum esset vi-
vendum, per legem naturalem scriptum gerebat
in cordibus. Sed cum propter invalescentem

peccandi consuetudinem non sufficeret virtutis
moribus natura iam decolor, alia similiter gene-
ralis gratia, Lex Moysis adjecta est, qua velut
lima fulgore pristino, detritæ a rubigine natura redde-
retur. Sed posteaquam etiam hic inania peccandi
consuetudo prevailuit, cui sananda lex parum valeat
tamquam generalis totius humani generis
Medicus Christus advenit & tamquam despera-
tissimo morbo, non per discipulos, sed per seipsum me-
dicus ipse subvenit. Cujus medicinæ gratia in
hoc sita est, primo quod Deus illum pro
pro nobis omnibus tradidit, pro omnibus, in-
quam, non pro aliquibus quos ipse peculiari
putetur voluntate selegisse. Secundo, gratia
Christi magis propinqua est remissio peccatorum,
sive baptismus hominibus legis prevarica-
tione reis, quam propter invalescentem pec-
candi consuetudinem jam amplius implere
non peterant preparatus. Sed & ista gratia
prorsus est generalis & omnino in-
differenter proposita, sed quod uni præ alijs
detur, hoc ex hominum voluntate contingere, quorum unus Christo credere velit, alius
nolit.

a Pelag. lib.
de pecc. orig.
c. 13. apud
August.
b Jul. lib. 4.
apud Aug.
sunt. Jul.
c. 8.
c Prosper
Epist. ad Ro-
m. fin.
d Lib. 1. ad
Bonif. c. 18.
e Lib. 2. ad
Bonif. c. 10.
Pelag. in
Comment. in
c. 11. Rom.
c. 17.
Prof. Epist.
ad Rufin.
Pelag. lib. de
pecc. orig.
c. 26.

Pelag. in
c. 18. Rom.
c. 14.

Carm. de lib.
grat. c. 6.

Cum sine delectu, inquit Prosper, seu lex seu gratia Christi,

Baptismus seu remissio peccatorum

Omnem hominem salvare velit: Dominique vocantis

Sic sit propositum, ut nullus non possit ad illud

Libertate suâ, proprioque vigore venire,

Sitque salus dignis salvari ex fonte volendi.

DEo namque circa omnes homines per uni-
versum mundum commune & generale esse stu-
dium, ut qui voluerint credant, Christo scilicet
salvatori, & qui crediderint justificationem merito
fidei & bona voluntatis accipiant.

Tertio gratia Christi consistit in doctrina
quam Christus attulit mundo & exemplo vir-
tutis ejus quibus adjuti homines studerent de-
inceps custodiare iustitiam quam compendio credulita-
tis, hoc est fidei in baptismo, fuerant affecti.
Itaque totam beneficium adventus Christi in
hoc videntur constituere, quod cum totus
mundus non amplius ut olim legem implendo,
esset reus Deo, Verbum caro factum sit, ut quos

A sero redimavimus eum qui nobis charitatem
suam ostenderat. Nam cum ante, legis totius
observatione iustitia quæri deberet ab homi-
nibus, nunc eam quantumcumque peccatores
sine omni omnino labore impletæ legis aut
difficilis penitentia sola fide per baptismum
accepta peccatorum remissione gratis acci-
pant. Illos autem jam justificados verbo &
exacta iustitia norma, hoc est exēplo docuit, quo
pacto jam esset vita instituenda, & ita pollicetur
caeleste præmium, quo unigeniti simus coheredes,
ut simul tam præcedentium quam sequentium
Sanctorum remuneratio emicaret.

Cum igitur quatuor sint in quibus Dei
benevolentia, & Christi gratia eluceat, vo-
catio, iustificatio, glorificatio, & quæ in Deo est
æterna

Lib. 1. oper.
imp. f. 139. præceptis, hoc est lege, non correxerat beneficis ob-
& 2. f. 439 ligaret, reposcens ab imagine anoris vicem, ut vel

In c. 4. ad
Rom. n. 11.

Lib. 2. f. 401

Lib. 1. f. 139

Lib. 2. f. 401

aeterna praedestinatio, sic de singulis Pelagiani statuunt.

Vocationem hominum peccatorum ad praedictam baptismi gratiam per fidem accipiendam dicunt esse gratuitam. *Gratia vocat ad salutem*, inquit Pelagius. Et, *agnitio* (veritatis) non ex merito est, sed ex Domnica veritate scilicet gratis praedicata. Sed cum ab eis ratio extorquetur, cur his non illis Christi annuncietur Euangelium, & ita quaedam inter homines discretio fiat mox totum ex humanarum voluntatum diversitate suspendunt. *Quos praeservit credituros*, inquit idem, *hos vocavit, aut certe discretio non in persona sed in tempore est*, quod scilicet certis quidem temporibus, sed non certa & singulari, at communi vocatione homines vocantur per praedicationem ut credant, hoc fit ideo quia tunc eos Deus praeservit esse credituros. Ex quo patet nullam eos agnoscere peculiarem benevolentiam, seu ut scripturae vocant propositum Dei, secundum quod unum alio praetermissio vel integras etiam nationes neglectis alijs ad salutem advocet: sed hanc discretionem volunt ex aliquis diversitatis ab hominibus datae & unum ab alijs discernentis praevisione contingere, sive hoc opus aliquod bonum, sive etiam minora peccata esse dicantur. Nam Pelagius non veretur eos vasa misericordiae appellare, qui digni erant misericordia, quia & minora commiserant & graviter fuerant afflicti. Hinc est quod vocationem secundum propositum, cuius Apostolus meminit non illam esse volunt quae fit secundum propositum vocantis & eligentis Dei: sed ut etiam ab Augustino observatum est, ita secundum propositum vocari putant quibus Deus omnia cooperetur in bonum, ut propositum hominis intelligatur, quod propositum tanquam bonum meritum sequatur misericordia vocantis Dei.

Quamquam & alio modo Dei propositum exponere solent. Nam posteaquam Deus sua vocatione homines ad salutem per fidem accipiendam invitaverit, dicunt in cuiusque esse libera voluntate velle vel nolle credere, quam credula vel incredula voluntatis ex hominis libertate profiliens motum sua statim retributio consequatur. Crementibus enim

A gratis peccata sua per baptismi gratiam inculca justificatione remittuntur, incredulis retinentur. In hoc ergo consistere propositum Dei, quod cum totus mundus transgressione legis data deliquisset, Deus ex sua bonitate proposuerat iterum iustos facere homines per baptismum & peccatorum remissionem, idque gratis nullis operibus legis quam praevicari fuerant vel laboriosa poenitentia praecedentibus, sic tamen ut in filium deberent credere accipiendae justificationis autorem. Nam illud Apostoli: *Quam promisit Deus ante tempora secularia*, sic exponit Pelagius: *Ante omnia tempora apud se proposuit per filium salvare credentes*. Et in illud ad Timotheum: *Non secundum opera nostra, sed secundum propositum suum: quo, inquit Pelagius, proposuit nos gratie salvare per Christum*. Et expressius ad Romanos *propositum secundum quod vocati sunt sancti*, dicit esse, *secundum quod proposuit sola fide salvare quos praeservat esse credituros*. Hanc autem salvationem intelligit fieri per justificationem quam baptismus & remissio peccatorum tribuit. Nam sententiam suam de vocatione & justificatione in summam conferens: *Quos, inquit, praeservit credituros hos vocavit, vocatio autem volentes colligit non invitos, ergo vocantur per praedicationem ut credant, credentes iustificentur per baptismum; glorificentur in virtutibus gratiarum*. Quod autem fides illa ex sola hominis libertate expectari debeat, interpositis verbis significat: *Vocatio autem volentes colligit non invitos*. Phrasis enim illa Pelagianorum est, qua fidem ita volunt ex hominis solius voluntate suspendere, ut per Dei gratiam nullo modo fiat ex invito volens, ut supra suis locis declaratum est.

Hoc autem propositum salvandi per fidem non volunt antiquis fuisse temporibus, sed tunc solummodo mundo esse revelatum, cum iam lex propter peccandi consuetudinem non amplius servaretur. Tunc, inquit Pelagius, *instituitur constitutum suum salvandi credentes per fidem, quando praeservat factum esse omnem mundum a iustitia diversum*. Nam antea non erat opus illo iustificandi proposito, cum homines perfecta legis observatione salvarentur.

De duplici electione gratiae & meritum: & quomodo illae duae simul consistant.

CAPVT NONVM.

EX hoc ergo fonte fluit etiam duplex illa inter Pelagianos electio, una meritum, alia gratiae sive fidei. Electio meritum est, qua quis ad salutem eligitur ex meritis operum quibus lex & mandata custodiuntur. Electio gratiae, qua quis gratis per fidem eligitur ad salutem, ut supra explicatum est. Pelagius: *Electio gratiae sicut opera electio legis*. Et eandem oppo-

sitionem duarum electionum ad salutem sive iustitiam indicans: *Idem, inquit, Israel non est consecutus iustitiam, quia eam non ex fide quaerebat, (credendo scilicet ut iustificaretur peccatorum remissione per Christum) sed ex solis operibus legis se iustificari putabat, cum maxime legis mandata contemneret*. Hoc est ut Iulianus magister explicans alicubi dicit, *Contemnebant dona Christi velut sibi non necessaria, quod veniam daret*.

Pelag. in Comment. c. 8. ad Rom. n. 49. Inc. 1. ad Th. n. 3.

In c. 8. ad Rom. n. 52.

Ibid.

In Comment. c. 9. Rom. n. 31. Ad Rom. 8.

Lib. 2. ad Boet. c. 10.

In c. 2. ad Timoth. n. 20. Inc. 3. ad Rom. n. 49.

In c. 2. ad Timoth. n. 20. Inc. 3. ad Rom. n. 49.

Ibid. n. 52.

In c. 1. ad Tit. n. 5. Et mandatum a iustitia diversum.

Lib. 6. cont. Iul. c. 73.